

Lege nr. 51/2006
din 08/03/2006

Legea serviciilor comunitare de utilități publice

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 254 din 21/03/2006

Actul a intrat in vigoare la data de 21 martie 2007

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploataării, monitorizării și controlului funcționării serviciilor comunitare de utilități publice.

(2) În înțelesul prezentei legi, serviciile comunitare de utilități publice, denumite în continuare servicii de utilități publice, sunt definite ca totalitatea activităților de utilitate și interes public general, desfășurate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul satisfacerii cerințelor comunităților locale, prin care se asigură următoarele utilități:

- a) alimentarea cu apă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- e) salubritatea localităților;
- f) iluminatul public;
- g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și altele asemenea;
- h) transportul public local.

(3) Serviciile de utilități publice fac parte din sfera serviciilor publice de interes general și au următoarele particularități:

- a) au caracter economico-social;
- b) răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- c) au caracter tehnico-edilitar;
- d) au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- e) regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;
- f) presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- g) aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orașenești, municipale sau județene;
- h) sunt înființate, organizate și coordonate de autoritățile administrației publice locale;
- i) sunt organizate pe principii economice și de eficiență;
- j) pot fi furnizate/prestate de către operatori care sunt organizați și funcționează fie în baza reglementărilor de drept public, fie în baza reglementărilor de drept privat;
- k) sunt furnizate/prestate pe baza principiului "beneficiarul plătește";
- l) recuperarea costurilor de exploatare ori de investiții se face prin prețuri, tarife sau taxe speciale.

Art. 2. - În înțelesul prezentei legi, termenii și noțiunile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) asociație de dezvoltare comunitară - asocierea intercomunitară, realizată în condițiile legii, între două sau mai multe unități administrativ-teritoriale limitrofe, reprezentate prin autoritățile administrației publice locale, în scopul înființării, dezvoltării, gestionării și/sau exploatării în comun a unor sisteme comunitare de utilități publice și al furnizării/prestării de servicii de utilități publice utilizatorilor pe raza teritorială a unităților administrativ-teritoriale asociate;

b) autorități de reglementare competente - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C., Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E., Autoritatea Rutieră Română, denumită în continuare A.R.R., sau autoritățile administrației publice locale, după caz;

c) autorizație - act tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă, prin care se acordă unei persoane juridice permisiunea de a monta, a pune în funcțiune, a modifica, a repara și a exploata sisteme de repartizare a costurilor;

d) avizare prețuri și tarife - activitatea de analiză și verificare a prețurilor și tarifelor, desfășurată de autoritățile de reglementare competente, cu respectarea procedurilor de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor, concretizată prin emiterea unui aviz de specialitate;

e) delegare de gestiune a unui serviciu - procedura prin care o unitate administrativ-teritorială sau o asociație de dezvoltare comunitară atribuie ori încredințează unuia sau mai multor operatori titulari de licență, în condițiile prezentei legi, gestiunea unui serviciu de utilități publice a cărui răspundere o are, precum și exploatarea sistemului de utilități publice aferent;

f) licență - actul tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă, prin care se recunosc calitatea de operator de servicii de utilități publice într-un domeniu reglementat, precum și capacitatea și dreptul de a furniza/presta un serviciu de utilități publice;

g) operator - persoană juridică română sau străină care are competența și capacitatea recunoscute prin licență de a furniza/presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, un serviciu de utilități publice și care asigură nemijlocit administrarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferent acestuia. Operatori pot fi:

- autoritățile administrației publice locale sau o structură proprie a acestora cu personalitate juridică;

- asociațiile de dezvoltare comunitară;

- societățile comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, cu capital social al unităților administrativ-teritoriale;

- societățile comerciale cu capital social privat sau mixt;

h) utilizatori - persoane fizice sau juridice care beneficiază, direct ori indirect, individual sau colectiv, de serviciile de utilități publice, în condițiile legii;

i) sistem de utilități publice - ansamblul bunurilor mobile și imobile, dobândite potrivit legii, constând din terenuri, clădiri, construcții și instalații tehnologice, echipamente și dotări funcționale, specific unui serviciu de utilități publice, prin ale cărui exploatare și funcționare se asigură furnizarea/prestarea serviciului;

j) infrastructură tehnico-edilitară - ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice; infrastructura tehnico-edilitară aparține domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private, potrivit legii;

k) domeniu public - totalitatea bunurilor mobile și imobile dobândite potrivit legii, aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, care, potrivit legii ori prin natura lor, sunt de folosință sau interes public local ori județean, declarate ca atare prin hotărâre a consiliilor locale

sau a consiliilor județene și care nu au fost declarate prin lege bunuri de uz ori de interes public național;

l) domeniu privat - totalitatea bunurilor mobile și imobile, altele decât cele prevăzute la lit. k), intrate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale prin modalitățile prevăzute de lege;

m) monopol în domeniul serviciilor de utilități publice - situație de piață caracteristică unor servicii de utilități publice care, pe o arie teritorială delimitată, pot fi furnizate/prestate numai de un singur operator;

n) stabilirea prețurilor și tarifelor - procedura de analiză a calculației prețurilor și tarifelor, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, prin care se stabilesc structura și nivelurile prețurilor și tarifelor, după caz, pentru serviciile de utilități publice;

o) ajustarea prețurilor și tarifelor - procedura de analiză a nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, prin care se asigură corelarea nivelului prețurilor și tarifelor stabilite anterior cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;

p) modificarea prețurilor și tarifelor - procedura de analiză a structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, aplicabilă în situațiile când intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor.

Art. 3. - (1) Serviciile de utilități publice sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale și se înființează, se organizează și se gestionează potrivit hotărârilor adoptate de consiliile locale, de consiliile județene, de asociațiile de dezvoltare comunitară sau, după caz, de Consiliul General al Municipiului București, în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localităților, de mărimea și de gradul de dezvoltare a acestora și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă.

(2) În organizarea, funcționarea și dezvoltarea serviciilor de utilități publice interesul general al comunităților locale este prioritar. Prevederile prezentei legi vizează satisfacerea cât mai completă a cerințelor utilizatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale, precum și dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale.

(3) În funcție de necesități, consiliile locale, consiliile județene, asociațiile de dezvoltare comunitară sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București pot înființa în condițiile prezentei legi și alte servicii de utilități publice având ca obiect alte activități decât cele prevăzute la art. 1 alin. (2).

(4) Detalierea înființării, organizării, dezvoltării, finanțării, funcționării și gestionării fiecărui serviciu de utilități publice se face prin legi speciale, prin norme și reglementări sectoriale adoptate prin hotărâri ale Guvernului și prin ordine ale autorităților de reglementare competente.

(5) Serviciile de utilități publice sunt furnizate/prestate prin intermediul unor operatori, definiți potrivit art. 2 lit. g), care asigură nemijlocit gestiunea propriu-zisă a serviciilor, precum și administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora.

Art. 4. - (1) Sistemele de utilități publice sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice sau private a acestora, după caz.

(2) Dacă amplasarea și realizarea componentelor sistemelor de utilități publice, respectiv dezvoltarea celor existente, impun ocuparea definitivă a unor terenuri sau dezafectarea unor clădiri, altele decât cele aparținând domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, acestea

vor fi trecute în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale prin procedurile prevăzute de lege.

(3) Pentru asigurarea protecției și funcționării normale a sistemelor de utilități publice, precum și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se instituie zone de protecție și de siguranță a acestora, în conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritățile competente.

(4) Lucrările de înființare, dezvoltare, reabilitare și re tehnologizare a sistemelor de utilități publice, precum și lucrările de revizii, reparații și remediere a avariilor sunt lucrări de utilitate publică.

Art. 5. - (1) În vederea identificării, înregistrării, descrierii și reprezentării pe hărți și planuri cadastrale, precum și în documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului, sistemele de utilități publice se evidențiază și se inventariază în cadastrele imobiliar-edilitare organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, conform legii.

(2) Operatorii furnizori/prestatori de servicii de utilități publice, indiferent de modul de organizare, de forma de proprietate, natura capitalului sau țara de origine, au dreptul de servitute legală asupra sistemelor de utilități publice destinate realizării serviciilor.

Art. 6. - Serviciile de utilități publice se organizează și se administrează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind administrația publică locală, descentralizarea administrativă și financiară, dezvoltarea regională, finanțele publice locale și cu respectarea principiilor:

- a) autonomiei locale;
- b) descentralizării serviciilor publice;
- c) subsidiarității și proporționalității;
- d) responsabilității și legalității;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- g) protecției și conservării mediului natural și construit;
- h) asigurării igienei și sănătății populației;
- i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;
- j) participării și consultării cetățenilor;
- k) liberului acces la informațiile privind serviciile publice.

Art. 7. - (1) Serviciile de utilități publice trebuie să îndeplinească următoarele cerințe esențiale:

- a) universalitate;
 - b) continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ, în condiții contractuale;
 - c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung;
 - d) accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale;
 - e) transparență și protecția utilizatorilor.
- (2)** Organizarea, exploatarea și gestionarea serviciilor de utilități publice trebuie să asigure:
- a) satisfacerea cerințelor cantitative și calitative ale utilizatorilor, corespunzător prevederilor contractuale;
 - b) sănătatea populației și calitatea vieții;
 - c) protecția economică, juridică și socială a utilizatorilor;
 - d) funcționarea optimă, în condiții de siguranță a persoanelor și a serviciului, de rentabilitate și eficiență economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele serviciilor;
 - e) introducerea unor metode moderne de management;

- f) introducerea unor metode moderne de elaborare și implementare a strategiilor, politicilor, programelor și/sau proiectelor din sfera serviciilor de utilități publice;
- g) protejarea domeniului public și privat și a mediului, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
- h) informarea și consultarea comunităților locale beneficiare ale acestor servicii;
- i) respectarea principiilor economiei de piață, asigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea ariilor de monopol.

CAPITOLUL II

Autorități și competențe

SECȚIUNEA 1

Autoritățile administrației publice locale

Art. 8. - (1) Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă, în condițiile legii, în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice.

(2) În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri în legătură cu:

a) elaborarea și aprobarea strategiilor proprii privind dezvoltarea serviciilor, a programelor de reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de utilități publice existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme, inclusiv cu consultarea operatorilor;

b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților, de amenajare a teritoriului, urbanism și mediu;

c) asocierea intercomunitară în vederea înființării, organizării, gestionării și exploatării în interes comun a unor servicii, inclusiv pentru finanțarea și realizarea obiectivelor de investiții specifice sistemelor de utilități publice;

d) delegarea gestiunii serviciilor, precum și darea în administrare sau concesionarea bunurilor proprietate publică și/sau privată a unităților administrativ-teritoriale, ce constituie infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciilor;

e) participarea unităților administrativ-teritoriale la constituirea capitalului social al unor societăți comerciale având ca obiectiv furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice de interes local, intercomunitar sau județean, după caz;

f) contractarea sau garantarea împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării, reabilitării și modernizării sistemelor existente;

g) garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor contractate de operatorii serviciilor de utilități publice în vederea înființării sau dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;

h) elaborarea și aprobarea regulamentelor serviciilor, pe baza regulamentelor-cadru ale serviciilor, elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;

i) stabilirea, ajustarea, modificarea și aprobarea prețurilor, tarifelor și taxelor speciale, cu respectarea normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;

j) aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice, după caz, pe baza avizului de specialitate emis de autoritățile de reglementare competente;

k) restrângerea ariilor în care se manifestă condițiile de monopol;

l) protecția și conservarea mediului natural și construit.

(3) Împotriva hotărârilor autorităților administrației publice locale, adoptate în aplicarea prezentei legi, persoanele fizice sau juridice interesate se pot adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

Art. 9. - (1) Raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale și utilizatori, stabilite pe baza prevederilor prezentei legi, sunt raporturi juridice de natură administrativă, supuse normelor juridice de drept public. Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații față de utilizatorii serviciilor de utilități publice:

a) să asigure gestionarea și administrarea serviciilor de utilități publice pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe;

b) să elaboreze și să aprobe strategii proprii în vederea îmbunătățirii și dezvoltării serviciilor de utilități publice, utilizând principiul planificării strategice multianuale;

c) să promoveze dezvoltarea și/sau reabilitarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente sectorului serviciilor de utilități publice și programe de protecție a mediului pentru activitățile și serviciile poluante;

d) să adopte măsuri în vederea asigurării finanțării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;

e) să consulte asociațiile utilizatorilor în vederea stabilirii politicilor și strategiilor locale și a modalităților de organizare și funcționare a serviciilor;

f) să informeze periodic utilizatorii asupra stării serviciilor de utilități publice și asupra politicilor de dezvoltare a acestora;

g) să medieze și să soluționeze conflictele dintre utilizatori și operatori, la cererea uneia dintre părți;

h) să monitorizeze și să controleze modul de respectare a obligațiilor și responsabilităților asumate de operatori prin contractele de delegare a gestiunii cu privire la: respectarea indicatorilor de performanță și a nivelurilor serviciilor, ajustarea periodică a tarifelor conform formulelor de ajustare negociate la încheierea contractelor de delegare a gestiunii, respectarea Legii concurenței **nr. 21/1996**, republicată, exploatarea eficientă și în condiții de siguranță a sistemelor de utilități publice sau a altor bunuri aparținând patrimoniului public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale, afectate serviciilor, asigurarea protecției mediului și a domeniului public, asigurarea protecției utilizatorilor.

(2) Raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale și operatori, stabilite în baza prevederilor prezentei legi, sunt supuse normelor juridice de drept public sau privat, după caz, în funcție de forma de gestiune adoptată. În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1) autoritățile administrației publice locale au, în relația cu operatorii serviciilor de utilități publice, următoarele drepturi:

a) să stabilească cerințele și criteriile de participare și selecție a operatorilor la procedurile publice organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii;

b) să solicite informații cu privire la nivelul și calitatea serviciului furnizat/prestat și cu privire la modul de întreținere, exploatare și administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, încredințate pentru realizarea serviciului;

c) să invite operatorul pentru audieri, în vederea concilierii diferendelor apărute în relația cu utilizatorii serviciilor;

d) să aprobe stabilirea prețurilor și tarifelor, respectiv ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor propuse de operatori; pentru serviciile care funcționează în condiții de monopol, aprobarea prețurilor și tarifelor, după caz, se face pe baza avizului de specialitate emis de autoritatea de reglementare competentă;

e) să monitorizeze și să exercite controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice și să ia măsurile necesare în cazul în care operatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;

f) să sancționeze operatorul în cazul în care acesta nu operează la nivelul indicatorilor de performanță și eficiență la care s-a obligat și nu asigură continuitatea serviciilor;

g) să refuze, în condiții justificate, aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor propuse de operator, iar pentru serviciile care funcționează în condiții de monopol, să solicite avizul autorităților de reglementare competente.

(3) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să rezilieze unilateral contractele de delegare a gestiunii serviciilor și să organizeze o nouă procedură pentru delegarea gestiunii acestora, dacă constată și dovedesc nerespectarea repetată de către operatori a obligațiilor contractuale și dacă operatorii nu adoptă programe de măsuri care să respecte condițiile contractuale și să asigure atingerea, într-un interval de timp prestabilit, a parametrilor de calitate asumați.

(4) Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații față de operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de utilități publice:

a) să asigure un tratament egal pentru toți operatorii, indiferent de forma de proprietate, de țara de origine, de organizarea acestora și de modul de gestiune adoptat;

b) să asigure un mediu de afaceri concurențial, transparent și loial;

c) să respecte angajamentele asumate față de operator prin hotărârea de dare în administrare a serviciului, respectiv prin clauzele contractuale stabilite prin contractul de delegare a gestiunii serviciului;

d) să asigure resursele necesare finanțării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor, corespunzător clauzelor contractuale;

e) să păstreze, în condițiile legii, confidențialitatea datelor și informațiilor economico-financiare privind activitatea operatorilor, altele decât cele de interes public.

SECȚIUNEA a 2-a

Asociațiile de dezvoltare comunitară

Art. 10. - (1) Unitățile administrativ-teritoriale, reprezentate prin autoritățile administrației publice locale, pot coopera în scopul înființării, finanțării și realizării unor servicii de utilități publice, inclusiv a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, precum și pentru organizarea, gestionarea și exploatarea în interes comun a acestor servicii.

(2) Cooperarea se materializează prin realizarea unor asociații de dezvoltare comunitară, în condițiile prevederilor Legii administrației publice locale **nr. 215/2001**, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului **nr. 45/2003** privind finanțele publice locale, aprobată cu modificări și completări prin Legea **nr. 108/2004**, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Asociațiile de dezvoltare comunitară, definite ca instituții publice de cooperare intercomunitară, își asumă și exercită, pentru și în numele autorităților administrației publice locale asociate, toate competențele și atribuțiile, drepturile și obligațiile pe domeniul strict limitat al serviciului/serviciilor care i-a/i-au fost transferat/transferate.

(4) Serviciilor și sistemelor de utilități publice ce fac obiectul unei asocieri intercomunitare le sunt aplicabile dispozițiile de drept comun privind coproprietatea.

(5) Asociația de dezvoltare comunitară poate decide gestionarea directă sau delegată a serviciilor de utilități publice. Gestionarea directă se realizează prin crearea unui compartiment sau serviciu intern. În cazul în care asociația de dezvoltare comunitară decide gestiunea serviciului în regim de gestiune delegată, aceasta poate înființa o societate comercială pe acțiuni de interes intercomunitar, al cărei capital social este deținut în totalitate sau în parte de consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale care formează asociația, ori poate angaja și organiza procedura legală de delegare a gestiunii serviciului.

(6) Prevederile alin. (1), (2) și (3) se completează cu prevederile actelor normative specifice fiecărui serviciu de utilități publice.

(7) Actele juridice de constituire a asociațiilor de dezvoltare comunitară și statutul acestora sunt semnate de președinții consiliilor județene și primarii unităților administrativ-teritoriale implicate în formarea asociației, în condițiile mandatelor aprobate de consiliile județene, consiliile locale ori de Consiliul General al Municipiului București, după caz. În actele juridice de constituire a asociației de dezvoltare comunitară se prevăd și bunurile ori resursele financiare reprezentând contribuția fiecărei unități administrativ-teritoriale implicate.

(8) Statutul-cadru, principiile de organizare și modul de funcționare ale asociațiilor de dezvoltare comunitară se vor reglementa prin hotărâre a Guvernului în termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(9) Structurile teritoriale și naționale pentru dezvoltarea regională împreună cu organizațiile neguvernamentale ale autorităților administrației publice locale vor sprijini și vor încuraja formarea asociațiilor de dezvoltare comunitară, potrivit atribuțiilor și competențelor proprii.

SECȚIUNEA a 3-a

Autoritățile administrației publice centrale

Art. 11. - (1) Guvernul asigură realizarea politicii generale a statului în domeniul serviciilor de utilități publice, în concordanță cu Programul de guvernare și cu obiectivele Planului național de dezvoltare economico-socială a țării, prin:

- a) aprobarea și actualizarea Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice;
- b) îndrumarea autorităților administrației publice locale în vederea înființării, organizării, exploatării și gestionării eficiente a serviciilor de utilități publice, respectiv pentru reabilitatea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților;
- c) acordarea garanțiilor guvernamentale pentru obținerea creditelor interne și externe necesare dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare de interes local sau județean;
- d) acordarea de transferuri de la bugetul de stat pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare de interes local, intercomunitar sau județean, cu respectarea principiului subsidiarității și proporționalității.

(2) Guvernul examinează periodic starea serviciilor de utilități publice și stabilește măsuri pentru dezvoltarea durabilă și creșterea calității acestora, corespunzător cerințelor utilizatorilor și nevoilor localităților, pe baza unor strategii sectoriale specifice.

(3) Guvernul sprijină autoritățile administrației publice locale prin măsuri administrative, legislative și economico-financiare, în scopul dezvoltării și îmbunătățirii cantitative și calitative a serviciilor de utilități publice și al asigurării funcționării și exploatarei în condiții de siguranță și eficiență economică a infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora.

(4) În exercitarea prerogativelor și atribuțiilor menționate la alin. (1), (2) și (3) Guvernul urmărește:

a) armonizarea strategiilor și politicilor în domeniul serviciilor de utilități publice de interes local, intercomunitar sau județean cu cele privind dezvoltarea socio-economică, urbanismul și amenajarea teritoriului, protecția și conservarea mediului;

b) descentralizarea serviciilor de utilități publice și consolidarea autonomiei locale cu privire la înființarea, organizarea, gestionarea și controlul funcționării acestora;

c) elaborarea strategiilor și politicilor locale cu privire la serviciile de utilități publice și la implementarea acestora, cu respectarea principiului subsidiarității și proporționalității;

d) implementarea mecanismelor specifice economiei de piață în sfera serviciilor de utilități publice, prin crearea unui mediu concurențial, atragerea participării capitalului privat, promovarea formelor de gestiune delegată;

e) întărirea capacității decizionale și manageriale a autorităților administrației publice locale în exercitarea atribuțiilor acestora privind înființarea, coordonarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice;

f) promovarea asocierii intercomunitare pentru înființarea și exploatarea unor sisteme de utilități publice;

g) promovarea colaborării, sub diferite forme, dintre autoritățile administrației publice locale și sectorul privat pentru finanțarea înființării, dezvoltării, modernizării și exploatarei unor servicii de utilități publice, respectiv a bunurilor specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora;

h) restrângerea și reglementarea ariilor unde prevalează condițiile de monopol caracteristice unor servicii de utilități publice.

Art. 12. - Exerțarea funcției de analiză, sinteză, decizie, coordonare și planificare la nivel central pentru domeniul serviciilor de utilități publice este încredințată Ministerului Administrației și Internelor, ca autoritate a administrației publice centrale de specialitate, având următoarele atribuții:

a) elaborează și promovează Strategia națională a serviciilor comunitare de utilități publice;

b) elaborează și promovează strategiile sectoriale pe termen mediu și lung cu privire la dezvoltarea serviciilor de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;

c) inițiază, elaborează și promovează proiecte de legi, hotărâri ale Guvernului și alte acte normative pentru domeniul său de activitate;

d) fundamentează, avizează și coordonează, la nivel central, stabilirea priorităților în alocarea resurselor financiare guvernamentale pentru domeniul serviciilor, în conformitate cu Strategia națională a serviciilor comunitare de utilități publice;

e) coordonează și monitorizează implementarea programelor guvernamentale de investiții în sectorul serviciilor de utilități publice, inclusiv a programelor de investiții realizate prin cofinanțare externă din fonduri ale Uniunii Europene sau împrumuturi de la organisme financiare internaționale;

f) elaborează politica de restructurare, reorganizare și privatizare a operatorilor furnizori/prestatori înființați de autoritățile administrației publice locale, cu consultarea autorităților administrației publice locale;

g) avizează proiectele de acte normative elaborate de alte autorități ale administrației publice centrale ce au implicații și consecințe asupra activităților specifice serviciilor de utilități publice;

h) inițiază și propune măsuri pentru perfecționarea cadrului legislativ și instituțional necesar întăririi capacității decizionale și manageriale a autorităților administrației publice locale cu privire la înființarea, organizarea, coordonarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente;

i) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări și reprezintă Guvernul în relațiile internaționale pe linia serviciilor de utilități publice;

j) colaborează cu autoritățile administrației publice centrale și locale care au atribuții și responsabilități în domeniul serviciilor de utilități publice sau în legătură cu acestea;

k) solicită informații ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și persoanelor fizice sau juridice, cu privire la activitățile specifice utilităților publice;

l) furnizează informații cu privire la activitățile specifice serviciilor de utilități publice altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

SECȚIUNEA a 4-a

Autorități de reglementare

Art. 13. - (1) A.N.R.S.C., A.N.R.E. și A.R.R. au calitatea de autoritate de reglementare, în sensul prezentei legi.

(2) A.N.R.S.C. este autoritatea de reglementare competentă pentru următoarele servicii de utilități publice:

a) alimentarea cu apă;

b) canalizarea și epurarea apelor uzate;

c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;

d) producerea, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, cu excepția activității de producere a energiei termice în cogenerare;

e) salubritatea localităților;

f) iluminatul public;

g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

(3) A.N.R.S.C., potrivit competențelor acordate prin prezenta lege, eliberează licențe, elaborează metodologii și regulamente-cadru pentru domeniul serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare și pentru piața acestor servicii și monitorizează modul de respectare și implementare a legislației aplicabile acestor servicii.

(4) Activitatea de producere a energiei termice în cogenerare este supusă licențierii, reglementării și controlului A.N.R.E. Competențele și atribuțiile A.N.R.E. sunt reglementate de Legea energiei electrice **nr. 318/2003** și de prevederile legale privind serviciul public de alimentare cu energie termică.

(5) A.R.R. este autoritatea de reglementare competentă pentru serviciul de transport public local și, potrivit competențelor acordate prin prezenta lege, elaborează metodologii și regulamente-cadru pentru transportul public de persoane, acordă licențe de transport, monitorizează și controlează

respectarea de către operatori a condițiilor impuse prin licențele de transport, precum și a legislației în vigoare privind transporturile rutiere.

Art. 14. - (1) A.N.R.S.C. este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, ce funcționează în coordonarea primului-ministru, pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) A.N.R.S.C. își desfășoară activitatea în temeiul următoarelor principii:

a) protejarea intereselor utilizatorilor în raport cu operatorii care acționează în sfera serviciilor de utilități publice;

b) promovarea concurenței, eficacității și eficienței economice în sectorul serviciilor de utilități publice care funcționează în condiții de monopol;

c) promovarea principiilor transparenței, accesibilității, tratamentului nediscriminatoriu și protecției utilizatorilor;

d) promovarea relațiilor contractuale echilibrate, orientate către rezultat;

e) asigurarea egalității de tratament și de șanse în relația autorităților administrației publice centrale și locale cu operatorii serviciilor de utilități publice;

f) conservarea resurselor, protecția mediului și a sănătății populației.

(3) A.N.R.S.C. își exercită prerogativele de autoritate publică în condiții de echidistanță și echilibru atât față de utilizatori și operatori, cât și față de autoritățile administrației publice locale. A.N.R.S.C. își exercită competențele și atribuțiile conferite prin prezenta lege față de toți operatorii, indiferent de forma de proprietate și natura capitalului, de organizarea acestora, de țara de origine și de modalitatea în care este organizată și se desfășoară, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, gestiunea serviciilor de utilități publice, precum și față de agenții economici sau instituțiile publice care desfășoară în condiții de monopol unele activități specifice serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare.

(4) În îndeplinirea atribuțiilor sale, A.N.R.S.C. colaborează cu Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, cu A.N.R.E., cu A.R.R., cu Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale, cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale cu atribuții în domeniul serviciilor de utilități publice ori în legătură cu acestea, cu asociațiile utilizatorilor, cu agenții economici specializați care prestează servicii de sector, cu asociațiile profesionale din domeniu și cu asociațiile patronale și sindicale.

Art. 15. - (1) Activitatea A.N.R.S.C. se finanțează integral din venituri proprii obținute din tarifele percepute pentru acordarea licențelor, din tarifele percepute pentru eliberarea autorizațiilor de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor, din tarifele pentru consultanță și prestări de servicii acordate la cerere, din contribuții ale operatorilor de servicii de utilități publice aflați în sfera sa de reglementare sau ale organismelor internaționale, precum și din alte surse, potrivit prevederilor legale privind finanțele publice.

(2) Nivelul tarifelor și cel al contribuțiilor prevăzute la alin. (2) se aprobă în fiecare an prin hotărâre a Guvernului.

(3) A.N.R.S.C. întocmește anual bugetul propriu de venituri și cheltuieli, în conformitate cu normele metodologice în vigoare.

(4) Soldurile anuale rezultate din execuția bugetului de venituri și cheltuieli al A.N.R.S.C. rămân la dispoziția acesteia și se folosesc în anul următor cu aceeași destinație.

Art. 16. - (1) A.N.R.S.C. este condusă de un președinte, ajutat de un vicepreședinte, ale căror funcții sunt asimilate celei de secretar de stat, respectiv subsecretar de stat, numiți de primul-ministru.

(2) Calitățile de președinte și, respectiv, de vicepreședinte al A.N.R.S.C. le sunt aplicabile incompatibilitățile specifice funcțiilor de secretar de stat și, respectiv, de subsecretar de stat. Aceste calități sunt, de asemenea, incompatibile cu exercitarea, direct sau prin persoane interpușe, a activităților de comerț, precum și participarea la administrarea sau la conducerea unor operatori.

(3) Mandatul președintelui și al vicepreședintelui încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitatea exercitării mandatului pentru o perioadă mai lungă de 60 de zile consecutive;
- e) la apariția unei incompatibilități prevăzute de lege;
- f) prin revocare de către autoritatea care l-a numit.

(4) Președintele și vicepreședintele se revocă de către autoritatea care i-a numit pentru neîndeplinirea mandatului, pentru încălcarea prevederilor prezentei legi sau pentru condamnare penală prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă.

(5) În cazul în care președintele A.N.R.S.C., din diferite motive, nu își poate exercita atribuțiile curente, vicepreședintele preia atribuțiile acestuia, în condițiile prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare.

(6) Președintele reprezintă A.N.R.S.C. în relațiile cu terții, persoane fizice și juridice din țară și din străinătate.

(7) În exercitarea prerogativelor sale, președintele A.N.R.S.C. emite avize, ordine și decizii. Președintele A.N.R.S.C. este ordonator principal de credite.

(8) Ordinele și deciziile emise de președinte în exercitarea atribuțiilor sale pot fi atacate în condițiile Legii contenciosului administrativ **nr. 554/2004**, cu modificările ulterioare.

Art. 17. - (1) Președintele A.N.R.S.C. este asistat de un consiliu consultativ ale cărui lucrări le coordonează.

(2) Consiliul consultativ este format din 9 membri numiți prin ordin al președintelui A.N.R.S.C. Componența consiliului consultativ este următoarea:

- un membru propus de Ministerul Administrației și Internelor;
- un membru propus de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor;
- un membru propus de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei;
- un membru propus de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor;
- un membru propus de Federația Autorităților Locale din România;
- un membru propus de organizațiile sindicale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice;
- un membru propus de asociațiile patronale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice;
- un membru propus de asociațiile cu reprezentativitate la nivel național ale utilizatorilor serviciilor de utilități publice;
- un membru propus de asociațiile profesionale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice.

(3) Secretariatul consiliului consultativ este asigurat de către o persoană desemnată prin ordin al președintelui A.N.R.S.C.

(4) Consiliul consultativ armonizează interesele operatorilor din domeniul serviciilor de utilități publice cu cele ale utilizatorilor și cu cele ale autorităților administrației publice locale, evaluează impactul reglementărilor A.N.R.S.C. și face propuneri de îmbunătățire a acestora, potrivit Regulamentului de organizare și funcționare al A.N.R.S.C.

(5) Consiliul consultativ se întrunește cel puțin o dată pe trimestru sau la cererea președintelui A.N.R.S.C. pentru analizarea actelor normative ce urmează să fie aprobate prin ordin al președintelui sau pentru dezbaterăa problemelor privind domeniul de activitate al instituției.

(6) Sarcinile și atribuțiile membrilor consiliului consultativ se stabilesc în Regulamentul de organizare și funcționare al A.N.R.S.C.

Art. 18. - (1) În cadrul A.N.R.S.C. funcționează direcții, servicii sau compartimente. Structura organizatorică a A.N.R.S.C. se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare.

(2) În structura A.N.R.S.C. se organizează și funcționează agenții teritoriale fără personalitate juridică, conform zonelor de dezvoltare regională.

(3) Sediile, sarcinile, atribuțiile și competențele, precum și modul de coordonare a agențiilor teritoriale se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare.

(4) Repartizarea numărului de posturi pentru aparatul central și agențiile teritoriale se face prin regulamentul de organizare și funcționare.

(5) Prefecții, împreună cu consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale, vor acorda sprijin A.N.R.S.C. pentru asigurarea spațiilor necesare desfășurării activității agențiilor sale teritoriale.

Art. 19. - (1) Personalul A.N.R.S.C. este constituit din salariați angajați pe bază de contract individual de muncă. Condițiile de incompatibilitate stabilite la art. 16 alin. (2) sunt aplicabile și personalului.

(2) Atribuțiile, sarcinile și răspunderile individuale ale personalului A.N.R.S.C. se stabilesc, pe baza regulamentului de organizare și funcționare, prin fișa postului.

(3) Salarizarea personalului A.N.R.S.C. se stabilește în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

(4) Angajarea, promovarea, precum și modificarea sau încetarea raporturilor de muncă ale personalului din aparatul propriu al A.N.R.S.C. se fac în conformitate cu reglementările legale în vigoare, cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare și ale contractului colectiv de muncă și se aprobă prin decizie a președintelui, în condițiile legii.

Art. 20. - (1) A.N.R.S.C. are următoarele competențe și atribuții privind serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare;

a) elaborează și stabilește reglementări sectoriale de nivel secundar și terțiar cu caracter obligatoriu;

b) acordă, modifică, suspendă sau retrage licențele ori autorizațiile, după caz;

c) solicită autorităților administrației publice locale programe pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea serviciilor de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, după caz;

d) elaborează metodologii de calcul pentru stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor;

e) eliberează, în condițiile legii, avizul de specialitate cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice care funcționează în condiții de monopol;

f) avizează proiectele de acte normative elaborate și promovate de alte autorități ale administrației publice centrale, cu impact asupra domeniului său de activitate;

g) organizează sistemul informațional de culegere, prelucrare și sinteză a datelor cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare, la infrastructura tehnico-edilitară aferentă acestora, precum și la activitatea operatorilor;

h) întocmește și gestionează baza de date necesară desfășurării activității proprii și pentru furnizarea de informații Guvernului, ministerelor sau altor autorități centrale și locale interesate;

i) organizează sistemul de monitorizare, evaluare și control în teritoriu privind modul de aplicare a prevederilor prezentei legi și a legislației sectoriale specifice fiecărui serviciu;

j) monitorizează aplicarea și respectarea de către operatori și autoritățile administrației publice locale a legislației primare din domeniu, a reglementărilor emise în aplicarea acesteia, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;

k) monitorizează respectarea și îndeplinirea de către operatori a obligațiilor și măsurilor stabilite în condițiile de emitere sau de menținere a licenței ori autorizației;

l) elaborează regulamentele-cadru, caietele de sarcini-cadru și contractele-cadru de furnizare/prestare pentru serviciile din sfera sa de reglementare și le aprobă prin ordin al președintelui;

m) elaborează și adoptă criteriile și indicatorii de performanță care să permită monitorizarea, compararea și evaluarea modului de furnizare/prestare a serviciilor;

n) sesizează ministerul de resort și Consiliul Concurenței cu privire la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparență;

o) propune autorităților administrației publice locale, ministerului de resort și Consiliului Concurenței măsuri pentru restrângerea ariilor în care se manifestă condiții de monopol, precum și pentru prevenirea abuzului de poziție dominantă pe piață, în vederea limitării efectelor caracterului de monopol al serviciilor;

p) inițiază și organizează programe de instruire și pregătire profesională în domeniile de activitate reglementate;

q) prezintă anual Guvernului un raport cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare și la activitatea proprie. Raportul se dă publicității;

r) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări în domeniul său de activitate;

s) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.

(2) Raportul anual al A.N.R.S.C., împreună cu baza de date gestionată de A.N.R.S.C., constituie elemente de fundamentare și actualizare a Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice, precum și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale.

(3) Raporturile juridice dintre A.N.R.S.C. și autoritățile administrației publice locale sunt raporturi de cooperare și îndrumare metodologică, iar raporturile juridice dintre A.N.R.S.C. și operatorii serviciilor de utilități publice sunt raporturi de monitorizare, evaluare și control privind respectarea condițiilor de acordare a licențelor și autorizațiilor, a procedurilor de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor.

(4) În vederea exercitării atribuțiilor sale, A.N.R.S.C. are dreptul de acces la informațiile cuprinse în documentele operatorilor legate de domeniul său de activitate, inclusiv la cele din evidențele contabile ale acestora. A.N.R.S.C. are dreptul să facă publice orice date sau informații care sunt de interes public.

Art. 21. - (1) A.N.R.S.C. emite avizul de specialitate în vederea aprobării de către autoritățile administrației publice locale a prețurilor și tarifelor numai în cazul serviciilor de utilități publice care funcționează în condiții de monopol.

(2) A.N.R.S.C. este abilitată să adopte în termen de un an de la publicarea prezentei legi, prin ordin al președintelui acesteia, următoarele reglementări:

a) normele metodologice privind stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor aplicabile serviciilor de utilități publice;

b) regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul său de activitate, în conformitate cu prevederile legale;

c) regulamentul pentru autorizarea agenților economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor;

d) normele privind condițiile de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă rece, agent termic pentru încălzire, apă caldă de consum;

e) normele metodologice de facturare și repartizare pe proprietari individuali a consumului total înregistrat la nivelul bransamentului condominiului.

(3) A.N.R.S.C. elaborează Regulamentul privind acordarea licențelor, aplicabil operatorilor care furnizează/prestează servicii de utilități publice din sfera sa de reglementare, în conformitate cu prevederile legilor speciale, și îl supune spre aprobare Guvernului.

(4) Acordarea licențelor se face de către comisiile de acordare a licențelor stabilite potrivit Regulamentului privind acordarea licențelor, prevăzut la alin. (3).

(5) Din comisiile de acordare a licențelor fac parte, cu rol consultativ, și specialiști desemnați de asociațiile profesionale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice.

Art. 22. - (1) Președintele A.N.R.S.C. emite, potrivit competențelor conferite de prezenta lege, ordine și decizii în conformitate cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare.

(2) Ordinele și deciziile președintelui A.N.R.S.C. cu caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Ordinele și deciziile emise de președintele A.N.R.S.C. în exercitarea atribuțiilor sale pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, respectiv de la data la care au fost notificate părților interesate.

CAPITOLUL III

Organizarea și funcționarea serviciilor de utilități publice

SECȚIUNEA 1

Gestiunea serviciilor de utilități publice

Art. 23. - (1) Gestiunea serviciilor de utilități publice reprezintă modalitatea de organizare, funcționare și administrare a serviciilor de utilități publice în scopul furnizării/prestării acestora în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale.

(2) Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

a) gestiune directă;

b) gestiune delegată.

(3) Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâre a consiliilor locale, a consiliilor județene, a Consiliului General al Municipiului București ori a asociației de dezvoltare comunitară, după caz, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării

celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

(4) Desfășurarea activităților specifice oricărui serviciu de utilități publice, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini elaborat și aprobat de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, în conformitate cu regulamentul-cadru și cu caietul de sarcini-cadru ale serviciului.

(5) Se interzic orice înțelegeri sau acorduri de asociere și orice practici concertate dintre operatori, indiferent de modul de organizare, forma de proprietate sau modalitatea de gestiune adoptată, care conduc la accentuarea caracterului de monopol al serviciilor de utilități publice, la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței pe piața serviciilor de utilități publice.

Art. 24. - (1) Raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, și operatorii serviciilor de utilități publice sunt reglementate prin:

- a) hotărâre de dare în administrare - în cazul gestiunii directe;
- b) hotărâri și contracte prin care se delegă gestiunea serviciilor - în cazul gestiunii delegate.

(2) Raporturile juridice dintre operatorii serviciilor de utilități publice și utilizatorii acestor servicii sunt rapoarturi contractuale desfășurate în baza contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice, elaborat de autoritatea de reglementare competentă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, a regulamentelor serviciilor și a caietelor de sarcini specifice acestora.

Art. 25. - (1) Bunurile proprietate publică ori privată a unităților administrativ-teritoriale, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pot fi:

- a) date în administrare și exploatare operatorilor care exercită gestiunea directă a serviciilor de utilități publice;
- b) concesionate, în condițiile legii, operatorilor organizați ca societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, care exercită gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice.

(2) În cazul societăților comerciale rezultate în urma reorganizării administrative a regiilor autonome de interes local sau județean ori a direcțiilor sau serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale, bunurile proprietate publică ori privată necesare furnizării/prestării serviciilor de utilități publice se concesionează acestora odată cu gestiunea serviciului, prin atribuire directă.

Art. 26. - (1) Bunurile proprietate publică din componența sistemelor de utilități publice sunt supuse inventarierii anuale și se evidențiază distinct, extracontabil, în patrimoniul operatorilor, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului sau de organizarea, forma de proprietate, natura capitalului ori țara de origine a operatorilor.

(2) Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, nu pot fi aduse ca aport la capitalul social al societăților comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale sau ca participare la constituirea unor societăți comerciale cu capital mixt și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile.

(3) Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor în conformitate cu prevederile legale.

(4) Bunurile proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(5) În cazul gestiunii delegate, bunurile realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii constituie bunuri de retur care revin de drept, la expirarea contractului, gratuit și libere de orice sarcini, unităților administrativ-teritoriale și sunt integrate domeniului public al acestora.

Art. 27. - (1) Acțiunile societăților comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, intrate în portofoliul Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului - A.V.A.S., în urma procesului de privatizare, vor fi transferate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În același termen, bunurile aparținând domeniului public a căror valoare a fost inclusă în aceste acțiuni vor fi reintegrate în patrimoniul public al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Acțiunile societăților comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, intrate în portofoliul A.V.A.S. prin preluarea și compensarea creanțelor în acțiuni, precum și creanțele deținute de Agenția Națională de Administrare Fiscală - A.N.A.F. nu pot fi înstrăinate/valorificate decât cu acordul autorităților administrației publice locale în coordonarea cărora se află societățile comerciale și care au drept de preempțiune la cumpărarea acțiunilor, respectiv a creanțelor. Noul patronat rezultat este obligat să mențină furnizarea/prestarea serviciilor de utilitate publică timp de 5 ani de la preluarea acestora. Orice modificare privind furnizarea/prestarea serviciului respectiv se face numai cu acordul autorităților administrației publice locale.

Art. 28. - (1) Conducerea executivă a operatorilor furnizori/prestatori, înființați de autoritățile administrației publice locale sau la care unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari majoritari, este angajată pe baza unui contract individual de muncă, la care se anexează un contract de performanță; celelalte categorii de personal sunt angajate pe baza unui contract de muncă individual, cu respectarea contractului colectiv de muncă și a **Codului** muncii. Persoanele cu funcții de conducere, precum și personalul cu funcții de execuție au calitatea de personal contractual.

(2) Contractul de performanță are ca obiect stabilirea și îndeplinirea obiectivelor și a criteriilor de performanță, aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli, în schimbul drepturilor salariale stabilite prin contractul individual de muncă.

SECȚIUNEA a 2-a

Gestiunea directă

Art. 29. - (1) Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă, în calitate de operator, toate sarcinile și responsabilitățile ce le revin, potrivit legii, cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice și la administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente.

(2) Gestiunea directă se realizează prin structuri proprii ale autorităților administrației publice locale sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, înființate prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene, ale Consiliului General al Municipiului București sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, care pot fi:

a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale;

b) servicii publice sau direcții de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale, având autonomie financiară și funcțională;

c) servicii publice sau direcții de specialitate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale sau a asociației de dezvoltare comunitară, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.

(3) Operatorii organizați ca servicii publice de specialitate cu personalitate juridică sunt subordonați autorităților administrației publice locale, posedă un patrimoniu propriu, funcționează pe bază de gestiune economică și se bucură de autonomie funcțională și financiară; acești operatori întocmesc, în condițiile legii, buget de venituri și cheltuieli și situații financiare anuale.

(4) Operatorii care își desfășoară activitatea în regim de gestiune directă furnizează/prestează un serviciu de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, pe baza hotărârii de dare în administrare a serviciului, adoptată de consiliile locale, de consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de asociația de dezvoltare comunitară, după caz, precum și pe baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă.

(5) Operatorii care își desfășoară activitatea în regim de gestiune directă se organizează și își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare, elaborat și aprobat de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz.

(6) Excedentele anuale rezultate din execuția bugetelor serviciilor publice de specialitate, cu personalitate juridică, care gestionează un serviciu comunal de utilități publice, rămase la finele exercițiului bugetar, se reportează în anul următor cu aceeași destinație. Disponibilitățile provenite din fonduri externe nerambursabile sau împrumuturi destinate cofinanțării acestora se administrează și se utilizează potrivit acordurilor de finanțare încheiate.

(7) Operatorii care furnizează/prestează servicii de utilități publice în regim de gestiune directă au obligația calculării, înregistrării și recuperării amortismentelor mijloacelor fixe aferente acestor servicii prin tarif sau prin preț.

SECȚIUNEA a 3-a

Gestiunea delegată

Art. 30. - (1) Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, transferă unuia sau mai multor operatori toate sarcinile și responsabilitățile privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, precum și administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii.

(2) Încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice se aprobă prin hotărâri de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii adoptate de consiliile locale, de consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz.

(3) Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori de servicii de utilități publice, care pot fi:

a) societăți comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, înființate de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, cu capital social al unităților administrativ-teritoriale;

b) societăți comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice rezultate ca urmare a reorganizării administrative a regiilor autonome de interes local sau județean ori a serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale, al căror capital social este deținut, în totalitate sau în parte, în calitate de proprietar/coproprietar, de unitățile administrativ-teritoriale;

c) societăți comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice cu capital social privat sau mixt.

(4) Operatorii care își desfășoară activitatea în regim de gestiune delegată furnizează/prestează un serviciu de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, aprobat de consiliile locale, de consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, și în baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă.

(5) Contractul de delegare a gestiunii poate fi:

a) contract de concesiune;

b) contract de parteneriat public-privat.

(6) Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit obligatoriu de următoarele anexe:

a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;

b) regulamentul serviciului;

c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului;

d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. c).

(7) Contractul de delegare a gestiunii, indiferent de tipul contractului, va cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

a) denumirea părților contractante;

b) obiectul contractului;

c) durata contractului;

d) drepturile și obligațiile părților contractante;

e) programul lucrărilor de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, obiective noi și al lucrărilor de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât fizic, cât și valoric;

f) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;

g) indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și regulamentul serviciului, și modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții;

h) tarifele practicate și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;

i) modul de tarifare și încasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate;

j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;

k) răspunderea contractuală;

l) forța majoră;

m) condiții de redefinire a clauzelor contractuale;

n) condiții de restituire sau repartitie, după caz, a bunurilor, la încetarea, din orice cauză, a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investițiilor realizate;

o) menținerea echilibrului contractual;

p) condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;

q) administrarea patrimoniului public și privat preluat;

r) structura forței de muncă și protecția socială a acesteia;

s) alte clauze convenite de părți, după caz.

Art. 31. - (1) Delegarea gestiunii se face în conformitate cu legislația specifică fiecărui tip de contract. Procedurile de atribuire și regimul juridic al contractelor de delegare a gestiunii sunt cele aplicabile tipului de contract de delegare de gestiune ales de autoritatea administrației publice locale responsabilă.

(2) Existența garanțiilor profesionale și financiare ale operatorilor, precum și indicatorii de performanță și nivelul tarifelor aplicate privind furnizarea/prestarea serviciului în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare constituie criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

(3) Operatorii nou-înființați pot fi admiși într-o procedură de atribuire a unei delegări a gestiunii în aceleași condiții ca și societățile deja existente.

(4) Documentația privind organizarea și derularea procedurii de delegare a gestiunii se elaborează în conformitate cu legislația specifică fiecărui tip de contract. Caietele de sarcini și criteriile de selecție aplicabile în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se elaborează și se aprobă de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, pe baza caietelor de sarcini-cadru și a criteriilor de selecție-cadru, elaborate de autoritățile de reglementare competente și cu respectarea dispozițiilor legislației aplicabile tipului de contract de delegare a gestiunii adoptat.

(5) În cazul operatorilor serviciilor de utilități publice rezultați prin reorganizarea pe cale administrativă a fostelor regii autonome de interes local sau județean ori a direcțiilor sau serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale și care au avut în administrare bunuri, activități sau servicii de utilități publice, delegarea gestiunii serviciului se atribuie în mod direct acestora prin contract de concesiune, odată cu infrastructura aferentă serviciului.

Art. 32. - (1) În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de utilități publice, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează serviciile de utilități publice, respectiv:

a) modul de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu utilizatorii;

b) calitatea serviciilor furnizate/prestate;

c) indicatorii de performanță ai serviciilor furnizate/prestate;

d) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare sau modernizare a sistemelor de utilități publice;

e) modul de formare, stabilire, modificare și ajustare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice.

(2) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, consiliile locale, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, vor asigura elaborarea și vor aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciilor sau de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un studiu de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciilor, precum și documentația de delegare a gestiunii.

(3) Cu excepția contractelor în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi, durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor,

fără a depăși 49 de ani. Această durată nu poate fi prelungită decât în condițiile prezentei legi, în următoarele cazuri:

a) pentru motive de interes general, caz în care durata contractului nu poate fi prelungită cu mai mult de 2 ani;

b) în cazul în care operatorul, la cererea autorității administrației publice locale și pentru buna executare a serviciului sau pentru extinderea sistemului de utilități publice, a realizat investiții care nu ar putea fi amortizate în termenul rămas până la expirarea contractului inițial decât printr-o creștere excesivă a tarifelor și taxelor.

(4) Prolungirea va fi decisă, în condițiile alin. (3), de către consiliul local, consiliul județean, Consiliul General al Municipiului București sau de asociația de dezvoltare comunitară, după caz.

CAPITOLUL IV

Operatori și utilizatori

SECȚIUNEA 1

Operatorii serviciilor de utilități publice

Art. 33. - (1) Au calitatea de operator furnizorii/prestatorii de servicii de utilități publice care își desfășoară activitatea pe baza licenței eliberate în condițiile art. 38 de autoritățile de reglementare competente.

(2) Operatorii de servicii de utilități publice au, în temeiul prezentei legi, aceleași drepturi și obligații în raporturile cu autoritățile administrației publice locale sau cu utilizatorii, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de statutul juridic, forma de organizare, natura capitalului, tipul de proprietate ori țara de origine din Uniunea Europeană.

(3) În funcție de modalitatea de gestiune a serviciului adoptată, operatorii își pot desfășura efectiv activitatea de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice numai după emiterea hotărârii de dare în administrare - în cazul gestiunii directe, respectiv a hotărârii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii - în cazul gestiunii delegate.

(4) Furnizorii/prestatorii serviciilor de utilități publice existenți la data intrării în vigoare a prezentei legi, care își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii directe, precum și furnizorii/prestatorii care își desfășoară activitatea pe baza unor contracte de concesiune valabil încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei legi își pot continua activitatea pe baza acestor contracte, până la expirarea acestora, fără posibilitate de prelungire, numai în condițiile respectării prevederilor art. 49 alin. (1) și ale art. 50 alin. (4).

(5) Furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice fără licență atrage răspunderea administrativă sau contravențională, după caz, a celor vinovați și îndreptățește autoritatea de reglementare competentă sau autoritățile administrației publice locale să ceară instanței judecătorești constatarea nulității hotărârii de dare în administrare, respectiv a hotărârii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii, după caz.

(6) Operatorii serviciilor de utilități publice înființați de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, indiferent de statutul juridic, precum și operatorii având statut de societăți comerciale cu capital majoritar public au calitatea de autorități contractante și au obligația aplicării prevederilor legislației în vigoare cu privire la achizițiile publice de bunuri, servicii sau lucrări.

(7) Operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de utilități publice au obligația de a se supune controlului și de a se conforma măsurilor stabilite cu ocazia activității de control, precum și de a pune la dispoziția împuterniciților autorităților administrației publice locale sau ai autorităților de reglementare competente toate datele și informațiile solicitate.

Art. 34. - (1) Operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de utilități publice subordonați autorităților administrației publice locale, având statut de societăți comerciale cu capital al unităților administrativ-teritoriale, pot fi privatizați, în condițiile legii, cu condiția păstrării obiectului de activitate minimum 5 ani de la data privatizării.

(2) Hotărârea privind privatizarea și alegerea metodei de privatizare aparțin consiliului local, consiliului județean, Consiliului General al Municipiului București sau asociației de dezvoltare comunitară, după caz, în funcție de subordonarea operatorului.

(3) Privatizarea se organizează și se derulează în conformitate cu procedurile legale în vigoare, pe baza unui caiet de sarcini. Concomitent cu privatizarea operatorilor din subordine, autoritățile administrației publice locale vor proceda și la renegocierea contractului de delegare a gestiunii pe baza căruia noul operator va furniza/presta serviciul.

Art. 35. - (1) Societățile comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, deținătoare de licențe corespunzătoare, pot participa, în condițiile legii, în calitate de operatori, la procedurile concurențiale organizate pe raza altor unități administrativ-teritoriale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor.

(2) În cazul furnizării/prestării mai multor tipuri de servicii în aceeași localitate sau a aceluiași serviciu în mai multe localități, operatorul va ține o evidență separată a activităților desfășurate, cu contabilitate distinctă pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare în parte, după caz, astfel încât activitățile sale din diferite sectoare și localități să fie ușor de evaluat, monitorizat și controlat.

Art. 36. - (1) Raporturile juridice dintre operatorii și utilizatorii serviciilor de utilități publice sunt raporturi juridice de natură contractuală și sunt supuse normelor de drept privat.

(2) Operatorii serviciilor de utilități publice au față de utilizatori următoarele obligații principale:

a) să asigure furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, conform prevederilor contractuale și cu respectarea prescripțiilor, normelor și normativelor tehnice în vigoare;

b) să ia măsuri imediate pentru remedierea unor defecțiuni, deranjamente sau avarii apărute în funcționarea sistemelor de utilități publice și să limiteze durata intervențiilor;

c) să asigure montarea, funcționarea și verificarea metrologică a echipamentelor de măsurare a consumului la bransamentul utilizatorului, în conformitate cu normele tehnice în vigoare;

d) să plătească despăgubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpă, inclusiv pentru restricțiile impuse deținătorilor de terenuri în perimetrul zonelor de protecție instituite, conform prevederilor legale;

e) să plătească despăgubiri pentru întreruperea nejustificată a furnizării/prestării serviciilor și să acorde bonificații utilizatorilor în cazul furnizării/prestării serviciilor sub parametrii de calitate și cantitate prevăzuți în contractele de furnizare/prestare;

f) să plătească chirii pentru folosirea temporară a terenurilor și să aducă terenurile și obiectivele afectate de lucrările de intervenție sau de investiții în starea anterioară începerii acestor lucrări;

g) să servească utilizatorii din aria de acoperire, în condițiile programelor de reabilitare, extindere și modernizare aprobate;

h) să respecte indicatorii de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea autorității administrației publice locale de dare în administrare;

i) să furnizeze autorității administrației publice locale, respectiv autorităților de reglementare competente, informațiile solicitate și să asigure accesul la documentațiile și la actele individuale pe baza cărora furnizează/prestează serviciul de utilități publice, în condițiile legii;

j) să încheie contracte de asigurare pentru infrastructura necesară desfășurării activităților în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Operatorii serviciilor de utilități publice sunt în drept să suspende sau să limiteze furnizarea/prestarea serviciilor către utilizatori, fără plata vreunei penalizări, cu un preaviz de 5 zile, în următoarele cazuri:

a) depășirea termenului legal pentru achitarea facturilor stabilite potrivit prevederilor art. 42 alin. (11);

b) neachitarea notelor de plată pentru recuperarea daunelor, stabilite printr-o hotărâre judecătorească definitivă, provocate de distrugerea sau deteriorarea unor construcții ori instalații aferente infrastructurii edilitar-urbane a localităților, aflate în administrarea lor;

c) utilizarea neautorizată, fără aviz de racordare, acord de furnizare sau contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice;

d) împiedicarea delegatului împuternicit al operatorului de a controla instalațiile de utilizare, de a monta, verifica, înlocui sau citi aparatele de măsurare-înregistrare sau de a remedia defecțiunile la instalațiile administrate de furnizor, când acestea se află pe proprietatea utilizatorului;

e) branșarea ori racordarea fără acordul operatorului la rețele publice sau la instalațiile altui utilizator ori schimbarea, fără acordul operatorului, în cadrul unor lucrări de reparații capitale, reconstruiri, modificări, modernizări sau extinderi, a caracteristicilor tehnice și/sau a parametrilor instalațiilor de utilizare.

(4) În cazuri de forță majoră, astfel cum acestea sunt definite în contractul de furnizare/prestare a serviciului de utilități publice, prevederile alin. (3) se pot aplica cu un preaviz sub limita celor 5 zile.

Art. 37. - (1) Intervențiile pentru efectuarea lucrărilor de rețehnologizare, întreținere și reparații la construcțiile sau instalațiile aferente sistemelor de utilități publice, stabilite prin programele anuale convenite cu autoritățile administrației publice locale, care impun întreruperea furnizării/prestării serviciilor, se aduc la cunoștință utilizatorilor cu cel puțin 10 zile înainte de data programată.

(2) Pentru prevenirea sau remedierea unor avarii, operatorii de servicii de utilități publice sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciilor, fără plata vreunei penalizări și fără preaviz, dar nu mai mult de 24 de ore.

(3) În cazul în care intervențiile operatorilor, necesare pentru prevenirea producerii unor avarii sau pentru remedierea unor avarii, depășesc 24 de ore, acestea se efectuează în maximum 72 de ore și se aduc la cunoștință autorităților administrației publice locale, utilizatorilor, deținătorilor de terenuri sau proprietarilor bunurilor afectate; pe perioada intervențiilor respective, operatorii sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciilor, cu plata penalizărilor prevăzute în contracte.

(4) Ocuparea temporară a unor terenuri pentru lucrări de intervenție, înființare, extindere, rețehnologizare, reparații și revizii planificate la sistemele de utilități publice, care se execută într-o perioadă mai mare de 72 de ore, se va face pe baza acordului prealabil al deținătorilor de terenuri și cu plata despăgubirilor convenite, stabilite potrivit reglementărilor legale în vigoare. Dacă cu ocazia executării lucrărilor se produc pagube proprietarilor din vecinătatea sistemelor de utilități publice, operatorii au obligația să plătească despăgubiri acestora, în condițiile legii.

(5) Operatorii serviciilor de utilități publice nu răspund față de utilizatori pentru întreruperea furnizării/prestării serviciilor sau pentru calitatea acestora, în cazuri de forță majoră.

SECȚIUNEA a 2-a

Acordarea licențelor

Art. 38. - (1) Acordarea licențelor pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice intră în sfera de competență a autorităților de reglementare competente, după cum urmează:

a) A.N.R.S.C. - pentru serviciile menționate la art. 13 alin. (2) lit. a)-f);

b) A.N.R.E. - pentru activitatea prevăzută la art. 13 alin. (4);

c) A.R.R. - pentru serviciul prevăzut la art. 13 alin. (5).

(2) Acordarea licențelor de traseu, în cazul serviciului de transport public local, se face de către comisiile constituite în acest scop, la nivelul autorităților administrației publice.

(3) Deținerea licenței este obligatorie, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciilor adoptată la nivelul autorităților administrației publice locale, precum și de statutul juridic, forma de organizare, natura capitalului, tipul de proprietate ori țara de origine din Uniunea Europeană ale operatorilor.

(4) Licența poate fi suspendată sau retrasă astfel:

a) de către autoritatea de reglementare română emitentă, în cazul licențelor acordate operatorilor români;

b) de către autoritatea de reglementare română competentă, în cazul suspendării licențelor operatorilor străini licențiați în țara de origine.

(5) Operatorii din țările Uniunii Europene care dețin licențe în țara de origine, recunoscute de autoritățile de reglementare române corespondente, au aceleași drepturi și obligații ca operatorii români, pe toată durata de valabilitate a licențelor.

(6) Licența emisă de autoritățile de reglementare competente este valabilă maximum 5 ani de la data emiterii și îndreptățește operatorul, pe perioada sa de valabilitate, la un număr nelimitat de participări la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor, organizate și derulate în condițiile prezentei legi.

(7) Regulamentele privind acordarea licențelor pentru operatorii de utilități publice se elaborează de autoritatea de reglementare în a cărei sferă de competență se află aceste servicii și se aprobă prin hotărâre a Guvernului sau prin ordin al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului, după caz, până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 39. - (1) Furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice este permisă numai pe baza licenței emise de autoritățile de reglementare competente.

(2) Calitatea de operator este recunoscută numai pe baza licenței de operare emise de autoritățile de reglementare competente. Fac excepție furnizorii/prestatorii în activitate la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Participarea operatorilor la procedurile organizate de autoritățile administrației publice locale pentru delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice este permisă numai pe baza licenței emise de autoritățile de reglementare competente.

(4) Retragerea sau încetarea valabilității licenței atrage revocarea hotărârii de dare în administrare ori a hotărârii privind atribuirea contractului de delegare a gestiunii, după caz, și conduce la organizarea unei noi proceduri de selectare a unui operator, în condițiile prezentei legi. Retragerea licenței se notifică operatorului cu cel puțin 90 de zile înainte, perioadă în care operatorul în cauză este obligat să furnizeze/presteze serviciul respectiv în condițiile contractului.

Art. 40. - (1) La acordarea licențelor în domeniul serviciilor de utilități publice se va urmări, cu precădere, îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) cunoașterea și însușirea actelor normative care reglementează domeniul serviciilor de utilități publice;

b) capabilitatea managerială și organizatorică;

c) capabilitatea economico-financiară;

d) dotarea și capacitatea tehnică.

(2) Pentru obținerea licenței furnizorii/prestatorii de servicii de utilități publice sunt obligați să facă dovada că dețin toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare derulării serviciului, prevăzute de legislația în vigoare pentru activitățile specifice acestuia.

SECȚIUNEA a 3-a

Utilizatorii serviciilor de utilități publice

Art. 41. - (1) Au calitatea de utilizator beneficiarii individuali sau colectivi, direcți ori indirecti, ai serviciilor de utilități publice:

a) utilizatorii casnici persoane fizice sau asociații de proprietari/locatari;

b) agenții economici;

c) instituțiile publice.

(2) Utilizatorii au, în principal, următoarele drepturi:

a) să utilizeze, liber și nediscriminatoriu, serviciile de utilități publice, în condițiile contractului de furnizare/prestare;

b) să solicite și să primească, în condițiile legii și ale contractelor de furnizare/prestare, despăgubiri sau compensații pentru daunele provocate lor de către operatori prin nerespectarea obligațiilor contractuale asumate ori prin furnizarea/prestarea unor servicii inferioare, calitativ și cantitativ, parametrilor tehnici stabiliți prin contract sau prin normele tehnice în vigoare;

c) să sesizeze autorităților administrației publice locale competente orice deficiențe constatate în sfera serviciilor de utilități publice și să facă propuneri vizând înlăturarea acestora, îmbunătățirea activității și creșterea calității serviciilor;

d) să renunțe, în condițiile legii, la serviciile contractate;

e) să se asocieze în organizații neguvernamentale pentru apărarea, promovarea și susținerea intereselor proprii;

f) să primească și să utilizeze informații privind serviciile de utilități publice care îl vizează;

g) să fie consultați, direct sau prin intermediul unor organizații neguvernamentale reprezentative, în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, strategiilor și reglementărilor privind activitățile din sectorul serviciilor de utilități publice;

h) să se adreseze, individual ori colectiv, prin intermediul unor asociații reprezentative, autorităților administrației publice locale sau centrale ori instanțelor judecătorești, în vederea prevenirii sau reparării unui prejudiciu direct ori indirect.

(3) Pentru plata serviciilor de utilități publice, anumite categorii de utilizatori, persoane fizice, beneficiază, în condițiile legii, de ajutoare sociale de la bugetul de stat și/sau de la bugetele locale, după caz.

(4) Membrii comunităților locale, persoane fizice sau persoane juridice, au, în calitatea lor de utilizatori ai serviciilor de utilități publice, în principal, următoarele obligații:

a) să respecte normele de exploatare și funcționare a sistemelor de utilități publice;

b) să accepte limitarea cantitativă sau întreruperea temporară a furnizării/prestării serviciilor pentru execuția unor lucrări prevăzute în programele de reabilitare, extindere și modernizare a infrastructurii tehnico-edilitare;

c) să achite, în termenele stabilite, contravaloarea serviciilor furnizate/prestate;

d) să asigure accesul utilajelor de colectare a deșeurilor la punctele de colectare, al utilajelor de intervenție pentru stingerea incendiilor, precum și al utilajelor operatorilor, necesare desfășurării activității specifice serviciilor de utilități publice în spațiile ori pe suprafețele de teren deținute cu orice titlu, pe trotuarele și aleile din jurul imobilelor, indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare;

e) să respecte normele de igienă și sănătate publică stabilite prin actele normative în vigoare.

SECȚIUNEA a 4-a

Furnizarea/prestarea, contractarea și facturarea serviciilor de utilități publice

Art. 42. - (1) Furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice se realizează în una dintre următoarele modalități:

a) în baza unui contract de furnizare sau de prestări de servicii încheiat între operator și utilizatorul direct;

b) prin achitarea unui tarif sau a costului unui bilet, după caz;

c) prin achitarea unei taxe speciale, în situația în care încheierea contractului de furnizare sau de prestare a serviciului între operator și utilizatorul indirect nu este posibilă din punct de vedere tehnic și comercial sau în situația în care, în hotărârea de delegare a gestiunii, este prevăzută această modalitate, precum și cuantumul contravalorii serviciului public furnizat/prestat.

(2) Contractul de furnizare sau de prestare a serviciului constituie actul juridic prin care se reglementează raporturile dintre operator și utilizator cu privire la furnizarea/prestarea, utilizarea, facturarea și plata unui serviciu de utilități publice.

(3) În cazul serviciilor furnizate/prestate în regim continuu prin intermediul rețelelor de conducte - alimentarea cu apă rece, canalizarea și epurarea apelor uzate, colectarea și evacuarea apelor pluviale, alimentarea cu apă caldă pentru consum, alimentarea cu agent termic pentru încălzire -, contractele de furnizare sau de prestare a serviciilor se încheie între operator și utilizator pe termen nedeterminat.

(4) Contravaloarea serviciilor de utilități publice se stabilește în conformitate cu metodologia de calcul, aprobată de autoritatea de reglementare competentă, pe baza prețurilor/tarifelor și a consumurilor/cantităților de utilități publice furnizate/prestate, și se plătește pe baza facturii emise de operator.

(5) Determinarea consumurilor/cantităților de utilități publice în vederea facturării se face prin măsurare directă cu ajutorul sistemelor de măsurare-înregistrare a consumurilor/cantităților de utilități furnizate/prestate; sistemele de măsurare-înregistrare se montează pe bransamentul care deservește fiecare utilizator individual sau colectiv, în punctul de delimitare a instalațiilor, indiferent de serviciu, operator sau de utilizator.

(6) În cazul imobilelor condominiale existente, individualizarea consumurilor de utilități în vederea contractării și facturării individuale se realizează, în funcție de sistemul de distribuție adoptat, fie:

a) prin contoare individuale montate la intrarea în fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație, în cazul distribuției orizontale;

b) cu ajutorul repartitoarelor de costuri montate pe racordurile aparatelor de consum aferente fiecărui apartament sau spațiu cu altă destinație, în cazul distribuției verticale.

(7) La proiectarea și realizarea imobilelor condominiale, indiferent de destinație, racordate la rețelele publice de distribuție, este obligatorie dotarea acestora cu sisteme de măsurare-înregistrare a consumurilor atât pentru întregul imobil, cât și pentru fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație din imobil, în vederea asigurării condițiilor pentru individualizarea consumurilor și încheierea unor contracte-abonament individuale.

(8) În cazul serviciilor pentru care nu există sisteme de măsurare-înregistrare ori metoda măsurării directe nu se poate aplica, determinarea consumurilor/cantităților serviciilor furnizate/prestate se face în regim paușal sau prin metode indirecte, bazate pe măsurători și calcule având la bază prescripțiile tehnice în vigoare.

(9) Factura pentru serviciile furnizate/prestate se emite cel mai târziu până la data de 15 a lunii următoare celei în care prestația a fost efectuată. Utilizatorii serviciilor de utilități publice, persoane fizice sau juridice, sunt obligați să achite facturile reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate în termenul de scadență de 15 zile lucrătoare de la data primirii facturii; data emiterii se înscrie pe factură. Termenul de scadență privind plata facturii se ia în calcul începând cu data primirii facturii.

(10) Neachitarea facturii de către utilizator în termen de 30 de zile de la data scadenței atrage penalități de întârziere stabilite conform reglementărilor legale în vigoare, după cum urmează:

a) penalitățile se datorează începând cu prima zi după data scadenței;

b) penalitățile sunt egale cu nivelul dobânzii datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare;

c) valoarea totală a penalităților nu va depăși valoarea facturii și se constituie în venit al operatorului.

(11) Dacă sumele datorate, inclusiv penalitățile, nu au fost achitate după 45 de zile de la primirea facturii, operatorul poate întrerupe furnizarea/prestarea serviciului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare și are dreptul să solicite recuperarea debitelor în instanță.

(12) Reluarea furnizării/prestării serviciului se face în termen de maximum 3 zile de la data efectuării plății; cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării serviciului, se suportă de utilizator.

CAPITOLUL V

Finanțarea serviciilor de utilități publice

Art. 43. - (1) Finanțarea cheltuielilor curente pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, precum și pentru întreținerea, exploatarea și funcționarea sistemelor aferente se realizează pe criterii economice și comerciale; mijloacele materiale și financiare necesare desfășurării activităților specifice fiecărui serviciu se asigură prin bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor.

(2) Veniturile operatorilor se constituie prin încasarea de la utilizatori, sub formă de prețuri sau tarife, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate și, după caz, din alocații de la bugetele locale, cu respectarea următoarelor principii:

a) asigurarea autonomiei financiare a operatorului;

b) asigurarea rentabilității și eficienței economice;

c) asigurarea egalității de tratament a serviciilor de utilități publice în raport cu alte servicii publice de interes general;

d) recuperarea în totalitate de către operatori a costurilor furnizării/prestării serviciilor.

(3) Prețurile și tarifele aferente serviciilor de utilități publice se fundamentează, cu respectarea metodologiei de calcul stabilite de autoritățile de reglementare competente, pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, și includ o cotă pentru crearea surselor de dezvoltare și modernizare a sistemelor de utilități publice, precum și o cotă de profit.

(4) Stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor serviciilor de utilități publice se fac cu respectarea metodologiilor de calcul elaborate de autoritățile de reglementare competente.

(5) Prețurile și tarifele pentru plata serviciilor de utilități publice se propun de operatori și se stabilesc, se ajustează sau se modifică prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene, ale Consiliului General al Municipiului București sau, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, cu respectarea metodologiilor elaborate de autoritatea de reglementare competentă. Hotărârile consiliilor locale, ale consiliilor județene, ale Consiliului General al Municipiului București sau, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare comunitară vor ține seama de avizele de specialitate ale autorităților de reglementare competente.

(6) În cazul unor divergențe cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și/sau tarifelor între autoritățile administrației publice locale și operatori, litigiile se soluționează de instanțele de judecată competente, potrivit legii.

(7) Prețurile, tarifele și taxele speciale stabilite și practicate cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi sunt nule de drept, iar sumele încasate necuvenit și constatate ca atare de către autoritățile de reglementare se restituie utilizatorilor de la care au fost colectate sau la bugetele locale, după caz.

(8) Pentru prestarea unor servicii conexe serviciilor de utilități publice, cum sunt eliberarea acordurilor și avizelor, verificarea documentațiilor tehnico-economice, expertize tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea, tarifele și taxele se fundamentează pe tipuri de lucrări sau servicii prestate de operatori și se aprobă prin hotărâri ale autorităților administrației publice locale; aceste servicii se facturează și se încasează separat de către operatori.

(9) Operatorii au dreptul de a propune autorității administrației publice locale tarife compuse, care cuprind o componentă fixă, proporțională cu cheltuielile necesare pentru menținerea în stare de funcționare și pentru exploatarea în condiții de siguranță și eficiență a sistemelor de utilități publice, și una variabilă, în funcție de consumul efectiv înregistrat de dispozitivele de măsurare-înregistrare montate pe branșamentele utilizatorilor, în punctele de delimitare a instalațiilor. Tarifele compuse se fundamentează luându-se în considerare ponderea costurilor fixe și a celor variabile în cheltuielile anuale și se stabilesc în conformitate cu metodologia elaborată de autoritatea de reglementare competentă.

Art. 44. - (1) Finanțarea și realizarea investițiilor aferente sistemelor de utilități publice se fac cu respectarea legislației în vigoare privind inițierea, fundamentarea, promovarea și aprobarea investițiilor publice, în temeiul următoarelor principii:

a) promovarea rentabilității și eficienței economice;

b) păstrarea veniturilor realizate din aceste activități la nivelul comunităților locale și utilizarea lor pentru dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;

c) întărirea autonomiei fiscale a unităților administrativ-teritoriale pentru crearea mijloacelor financiare necesare în vederea funcționării serviciilor;

d) întărirea autonomiei locale privind contractarea și garantarea unor împrumuturi interne sau externe necesare pentru finanțarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor, în condițiile legii;

e) respectarea legislației în vigoare privind achizițiile publice;

f) respectarea dispozițiilor legale referitoare la calitatea și disciplina în construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și protecția mediului.

(2) Finanțarea cheltuielilor de capital pentru realizarea obiectivelor de investiții publice ale unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, se asigură din următoarele surse:

a) fonduri proprii ale operatorilor și/sau fonduri de la bugetul local, în conformitate cu obligațiile asumate prin actele juridice pe baza cărora este organizată și se desfășoară gestiunea serviciilor;

b) credite bancare, ce pot fi garantate de către autoritățile administrației publice locale, de Guvern sau de alte entități specializate în acordarea de garanții bancare;

c) fonduri nerambursabile obținute prin aranjamente bilaterale sau multilaterale;

d) fonduri speciale constituite pe baza unor taxe speciale, instituite la nivelul autorităților administrației publice locale, potrivit legii;

e) fonduri transferate de la bugetul de stat, ca participare la cofinanțarea unor programe de investiții realizate cu finanțare externă, precum și din bugetele unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat;

f) participarea capitalului privat în cadrul unor contracte de parteneriat public-privat de tipul "construiește-operează-transferă" și variante ale acestuia, în condițiile legii;

g) fonduri puse la dispoziție de utilizatori;

h) alte surse, constituite potrivit legii.

(3) Bunurile realizate în cadrul programelor de investiții ale unităților administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, dacă sunt finanțate din fonduri publice, sau revin în proprietatea publică a acestora, ca bunuri de retur, dacă au fost realizate cu finanțare privată în cadrul unor programe de investiții asumate de operator prin contractul de delegare a gestiunii serviciului, la expirarea acestuia.

(4) Obiectivele de investiții promovate de autoritățile administrației publice locale, specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente sistemelor de utilități publice, ce implică fonduri de la bugetele locale sau transferuri de la bugetul de stat, se nominalizează în listele anuale de investiții ale unităților administrativ-teritoriale anexate la bugetele locale și se aprobă odată cu acestea prin hotărâri ale consiliilor locale, consiliilor județene sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(5) Obiectivele de investiții menționate la alin. (4) se realizează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor de execuție, a prevederilor legale în vigoare privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și a documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului aprobate conform legii.

(6) Administrarea bunurilor aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, se face cu diligența unui bun proprietar.

CAPITOLUL VI

Răspunderi și sancțiuni

Art. 45. - Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate.

Art. 46. - Fapta săvârșită cu intenție contra unei colectivități locale prin otrăvirea în masă, provocarea epidemiilor, infestarea surselor de apă, deteriorarea gravă sau distrugerea totală ori parțială a instalațiilor, utilajelor, echipamentelor și a dotărilor aferente sistemelor de utilități publice este considerată act de terorism și se pedepsește potrivit legislației în vigoare.

Art. 47. - (1) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul utilizatorilor de a permite operatorului accesul la dispozitivele de măsurare-înregistrare, în scopul efectuării controlului, înregistrării consumurilor ori pentru executarea lucrărilor de întreținere și reparații;

b) nerespectarea de către utilizatori a termenelor de achitare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate, respectiv a termenelor pentru încheierea acțiunii de contorizare individuală la nivel de apartament;

c) racordarea la sistemele de utilități publice fără acord de furnizare/preluare, respectiv aviz de branșare/racordare eliberat de operator;

d) utilizarea fără contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice;

e) modificarea neautorizată de către utilizatori a instalațiilor, utilajelor, echipamentelor și a dotărilor aferente sistemelor de utilități publice.

(2) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul operatorului de a permite utilizatorilor accesul la dispozitivele de măsurare-înregistrare a consumurilor, când acestea sunt montate în instalația aflată în administrarea sa;

b) întârzierea nejustificată a operatorilor de a branșa/racorda noi utilizatori, precum și impunerea unor soluții de branșare/racordare inadecvate din punct de vedere tehnico-economic și neconforme actelor normative în vigoare și reglementărilor stabilite de autoritățile naționale de reglementare competente;

c) sistarea nejustificată a serviciului sau refuzul de a realimenta utilizatorii după achitarea la zi a debitelor restante.

(3) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei următoarele fapte:

a) încălcarea de către operatori a prevederilor reglementărilor tehnice și comerciale, inclusiv a regulamentelor-cadru ale serviciilor, stabilite de autoritățile de reglementare competente, precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor;

b) refuzul operatorilor de a pune la dispoziție autorității de reglementare competente datele și informațiile solicitate sau furnizarea incorectă și incompletă de date și informații necesare desfășurării activității acesteia;

c) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice în afara parametrilor tehnici cantitativi și calitativi adoptați prin contractul de furnizare/prestare și/sau a celor din normele tehnice și comerciale stabilite de autoritatea de reglementare competentă;

d) nerespectarea de către operatori a termenelor-limită stabilite pentru încheierea acțiunii de contorizare la branșamentele utilizatorilor.

(4) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 30.000 lei la 50.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul operatorilor de a se supune controlului și de a permite verificările și inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse de autoritatea de reglementare competentă, precum și obstrucționarea acesteia în îndeplinirea atribuțiilor sale;

b) neaplicarea măsurilor stabilite cu ocazia activităților de control;

c) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice de către operatori fără licență eliberată potrivit prevederilor prezentei legi sau cu licență a cărei valabilitate a expirat;

d) practicarea unor prețuri și tarife mai mari decât cele aprobate de autoritățile administrației publice locale, în baza metodologiilor stabilite de autoritățile de reglementare competente;

e) delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice fără respectarea prevederilor prezentei legi și a legislației specifice fiecărui serviciu;

f) aprobarea obiectivelor de investiții aferente infrastructurii tehnico-edilitare a serviciilor de utilități publice fără respectarea documentațiilor de urbanism, amenajarea teritoriului și de protecția mediului, adoptate potrivit legii;

g) nerespectarea de către operatori a normelor privind protecția igienei publice și a sănătății populației, a mediului de viață al populației și a mediului.

(5) Consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, Consiliul General al Municipiului București sau, după caz, asociațiile de dezvoltare comunitară vor stabili, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, și alte fapte decât cele prevăzute la alin. (1)-(4), care constituie contravenții în domeniul serviciilor de utilități publice.

Art. 48. - (1) Constatarea contravențiilor prevăzute de prezenta lege și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanți împuterniciți ai ministrului mediului și gospodăririi apelor, ai ministrului administrației și internelor, ai ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului, ai președinților A.N.R.S.C., A.N.R.E., A.R.R. și ai președinților consiliilor județene și ai primarilor, după caz, conform competențelor stabilite în prezenta lege.

(2) În vederea constatării contravențiilor prevăzute la art. 47, reprezentanții împuterniciți prevăzuți la alin. (1) au acces, dacă acest lucru se impune, în condițiile legii, în clădiri, încăperi, la instalații și în orice alt loc, unde au dreptul să verifice instalațiile de utilizare, precum și să execute măsurători și determinări. Atât operatorii, cât și utilizatorii sunt obligați să pună la dispoziție reprezentanților împuterniciți documentele cu privire la serviciul de utilități publice furnizat/prestat.

(3) Organele de poliție sunt obligate să acorde, la cerere, sprijin reprezentanților împuterniciți.

(4) Dispozițiile referitoare la contravenții, prevăzute la art. 47 și la alin. (1)-(3) ale prezentului articol, se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 28.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 49. - (1) Furnizorii/prestatorii care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, furnizează/prestează servicii de utilități publice în gestiune directă sau pe baze contractuale și care nu dețin licență au obligația de a solicita și de a obține eliberarea acesteia, în termen de cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În caz contrar, aceștia pierd dreptul de a furniza/presta serviciile respective, iar contractele respective își încetează valabilitatea.

(2) Licențele eliberate de autoritățile de reglementare competente până la data intrării în vigoare a prezentei legi își păstrează valabilitatea.

Art. 50. - (1) Regulamentul de organizare și funcționare a A.N.R.S.C., prevăzut la art. 14 alin. (1), se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de un an de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Regulamentele-cadru, caietele de sarcini-cadru ale serviciilor de utilități publice specificate la art. 1 alin. (2), contractele-cadru de furnizare/prestare a serviciilor, respectiv caietele de sarcini-cadru și criteriile de selecție-cadru aplicabile procedurilor de delegare a gestiunii serviciilor, prevăzute la art. 31 alin. (4), se elaborează de autoritatea de reglementare competentă, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului acesteia, în termen de un an de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Consiliile locale vor introduce în conținutul regulamentelor, caietelor de sarcini și contractelor de delegare a gestiunii serviciilor clauze specifice care privesc organizarea, funcționarea, gestionarea și finanțarea serviciilor de utilități publice, respectiv administrarea, exploatarea și finanțarea obiectivelor de investiții din infrastructura tehnico-edilatară a localităților, în funcție de particularitățile acestora și de interesele actuale și de perspectivă ale comunităților respective.

(4) În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice locale vor proceda la reorganizarea serviciilor de utilități publice, în conformitate cu modalitățile de gestiune prevăzute la art. 23.

Art. 51. - (1) Contractul colectiv de muncă încheiat la nivelul ramurii serviciilor de utilități publice va fi aplicat de toți operatorii furnizori/prestatori de servicii de utilități publice, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de forma de proprietate, modul de organizare ori țara de origine a operatorului.

(2) Dreptul la grevă în sfera serviciilor de utilități publice vitale - alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate, salubritatea, alimentarea cu energie termică, iluminatul public și transportul public - este supus restricțiilor aplicabile ramurilor de activitate în care nu se poate declara grevă cu întreruperea totală a activității. În timpul conflictelor de muncă deschise și pe perioada soluționării acestora se asigură respectarea principiului continuității serviciului și al serviciului minim și se iau măsuri pentru asigurarea exploatării și funcționării în siguranță a sistemelor și pentru evitarea accidentelor cu impact ecologic sau asupra sănătății populației.

(3) Soluționarea litigiilor patrimoniale și nepatrimoniale legate de încheierea, executarea contractelor reglementate de prezenta lege, precum și a celor izvorâte din neplata contravalorii serviciilor furnizate/prestate este de competența instanțelor de contencios administrativ și se face, cu precădere, în procedură de urgență.

(4) Soluționarea litigiilor civile și de muncă izvorâte din aplicarea prevederilor prezentei legi se face de instanțele de judecată competente, în condițiile legii.

Art. 52. - Măsurile de natura ajutorului de stat prevăzute în prezenta lege vor fi notificate, potrivit prevederilor Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicată, și se vor acorda numai după autorizarea acestora de către Consiliul Concurenței, în condițiile îndeplinirii criteriilor prevăzute în legislația secundară privind ajutorul de stat.

Art. 53. - Notarii publici nu vor autentifica actele de înstrăinare a imobilelor sau a societăților comerciale fără dovada achitării la zi a datoriilor pentru serviciile de utilități publice de care sunt grevate acestea, eliberată de furnizorii/prestatorii acestor servicii. În cazul în care bunul ce urmează a fi înstrăinat este un apartament situat într-un bloc proprietate condominială, este necesară și dovada achitării la zi a datoriilor, eliberată de asociația de proprietari.

Art. 54. - Prezenta lege intră în vigoare la un an de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 42 alin. (7).

Art. 55. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 326/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 4 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 373/2002 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de

Gospodărie Comunală - A.N.R.S.C., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 23 aprilie 2002, cu modificările și completările ulterioare.